

Pilar 3 – Offentliggjøring av informasjon om kapital og risikoforhold

31. desember 2021 RørosBanken

INNHold

PILAR 3 – OFFENTLIGGJØRING AV INFORMASJON OM KAPITAL OG RISIKOFORHOLD

1.	Innledning og formål med dokumentet	2
2.	Konsolidering	2
2.1	Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv.....	2
2.2	Forskjeller mellom regnskapsmessig konsolidering og konsolidering etter kapitaldekningsbestemmelsene	3
3.	Kapitalkrav	3
3.1	Ansvarlig kapital og kapitalkrav	3
3.2	Bufferkrav.....	5
3.3	Uvektet kjernekapitalandel.....	6
4.	Kredittrisiko og motpartsrisiko	6
4.1	Definisjon misligholdte engasjement:.....	6
4.2	Metode for beregning av nedskrivninger	9
4.3	Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder	10
4.4	Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid	11
4.5	Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier.....	11
4.6	Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier	12
4.7	Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål	12
4.8	Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav	13
4.9	Sikkerhetsstilte eiendeler.....	13
4.10	Motpartsrisiko knyttet til derivater	14
5.	Egenkapitalposisjoner.....	15
6.	Renterisiko	15
7.	Styring og kontroll av risiko	16
7.1	Formål og prinsipper for ICAAP.....	16
7.2	Styring og kontroll av enkeltrisiko.....	18
8.	Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital.....	22

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter åttende del av kapitalkravsforordningen (CRR (EU) 2013/575), jf. Forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpasning av CRR/CRD IV del XI. Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2021 med mindre annet fremgår.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

2. KONSOLIDERING

2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv

Tabellene gir en oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper eller felleskontrollert virksomhet, selskaper hvor investeringen er fratrukket i ansvarlig kapital og selskaper i konsernet som ikke er konsolidert og hvor investeringen ikke er fratrukket i ansvarlig kapital:

Selskaper som er delvis konsolidert – egenkapitalmetoden (tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet)

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Andel av stemmerett	Forretnings-kontor	Type virksomhet
Røros Tomteselskap as	4	1.296	40,00 %	40,00 %	Røros	AS
Aktiv i Fjellregionen as	100	2.295	50,00 %	50,00 %	Røros	AS

Selskaper hvor investeringen er fratrukket i ansvarlig kapital

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Andel av stemmerett	Forretnings-kontor	Type virksomhet
Eika VBB as	1.948	7.708	1,79 %	1,79 %	Oslo	AS

2.2 Forskjeller mellom regnskapsmessig konsolidering og konsolidering etter kapitaldekningsbestemmelsene

Samtlige selskaper er konsolidert etter de samme prinsipper i regnskapsmessig sammenheng som i kapitaldekningsmessig sammenheng, med unntak for følgende:

Navn	Eierandel	Regnskapsmessig konsolidering	Kapitaldekningsmessig konsolidering

3. KAPITALKRAV

3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

Tabellen nedenfor viser beregningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vises kapitalkrav for motpartsrisiko og operasjonell risiko og samlet beregningsgrunnlag.

Spesifikasjon av ansvarlig kapital (tall i tusen NOK), minimumskrav til ansvarlig kapital (beløp i tusen kroner) og beregningsgrunnlag

Kapitaldekning	
Egenkapitalbevis	70.229
Sparebankens fond, utjevningsfond, annen egenkapital	770.315
Gavefond	0
Sum egenkapital	840.544
Fradrag for overfinansiert pensjonsforpliktelse	
Fradrag for immaterielle eiendeler	
Fradrag for forsvarlig verdsetting	-1.101
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-119.913
Sum ren kjernekapital	719.530
Fondsobligasjoner	60.000
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-2.259
Sum kjernekapital	777.271
Ansvarlig lånekapital	80.000
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	
Sum tilleggskapital	80.000
Netto ansvarlig kapital	857.271
Eksponeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)	
Stater og sentralbanker	
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	2.220
Offentlige foretak	
Multilaterale utviklingsbanker	
Internasjonale organisasjoner	
Institusjoner	5.503
Foretak	295.107
Massemarkedsengasjementer	
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	2.822.624
Forfalte engasjementer	56.521
Høyrisiko-engasjementer	51.199
Obligasjoner med fortrinnsrett	44.746
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	28.571
Andeler i verdipapirfond	31.267
Egenkapitalposisjoner	100.642
Øvrige engasjementer	128.776
CVA-tillegg	
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	3.567.176
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	305.982
Beregningsgrunnlag for motpartsrisiko	
Sum beregningsgrunnlag	3.873.158
Kapitaldekning i %	22,13
Kjernekapitaldekning	20,07
Ren kjernekapitaldekning i %	18,58

Banken har blitt underlagt et Pilar 2-krav på 2,6 %. Banken har et kapitalmål på 15,6 % for ren kjernekapitaldekning.

Konsolidering av samarbeidende grupper

Fra 01.01.2018 skal alle banker rapportere kapitaldekning konsolidert med eierandel i samarbeidsgrupper. Banken har en eierandel på 1,99% i Eika Gruppen AS og på 1,83 % i Eika Boligkreditt AS.

Ren kjernekapital	832.076
Kjernekapital	905.061
Ansvarlig kapital	1.001.399
Beregningsgrunnlag	4.684.608
Kapitaldekning i %	21,38 %
Kjernekapitaldekning	19,32 %
Ren kjernekapitaldekning i %	17,76 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	

3.2 Bufferkrav

Banken har per 31.12.2021 et kombinert kapitalbufferkrav på kr 251,6 millioner:

Bufferkrav	
Bevaringsbuffer (2,50 %)	96.828
Motsyklisk buffer (1,00 %)	38.599
Systemrisikobuffer (3,00 %)	116.195
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	251.622
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,50 %)	174.292
Tilgjengelig ren kjernekapital utover minimumskrav og bufferkrav	293.616

Banken har 545,2 millioner kroner i ren kjernekapital tilgjengelig til å dekke det kombinerte kapitalbufferkravet.

3.3 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital, med og uten overgangsordninger, delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster og engasjementsbeløp for derivater og gjenkjøpsavtaler som ikke er balanseført. Ikke balanseførte poster blir justert for konverteringsfaktorer (iht i CRR artikkel 429, nr 10).

Uvektet kjernekapitalandel

Derivater: Fremtidig eksponering ved bruk av markedsverdimetoden	
Poster utenom balansen med 10 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	
Poster utenom balansen med 20 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	21.100
Poster utenom balansen med 50 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	195.920
Poster utenom balansen med 100 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	16.856
Øvrige eiendeler	7.463.555
(-) Regulatoriske justeringer i kjernekapital	-122.173
(-) Regulatoriske justeringer i kjernekapital etter overgangsregler	-122.173
Totalt eksponeringsbeløp	7.575.258
Totalt eksponeringsbeløp etter overgangsregler	7.575.258
Kapital	
Kjernekapital	777.271
Kjernekapital etter overgangsregler	777.271
Uvektet kjernekapitalandel	
Uvektet kjernekapitalandel	10,26 %
Uvektet kjernekapitalandel etter overgangsregler	10,26 %

4. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO

4.1 Definisjon misligholdte engasjement:

DEFINISJON AV MISLIGHOLD

Banken har fra og med 1.1.2021 implementert ny definisjon av mislighold. Denne er utformet i henhold til European Banking Authority sine retningslinjer for hvordan banker skal anvende misligholdsdefinisjon i kapitalkravsforordningen (CRR), samt presiseringer i CRR/CRD IV forskriften. Det følger av disse reglene at en kunde vil bli klassifisert som misligholdt dersom minst ett av følgende kriterier er oppfylt:

- Kunden har et overtrekk som både overstiger en relativ- og absolutt grense i mer enn 90 sammenhengende dager. For både PM- og BM-kunder er den relative grensen lik 1% av kundens samlede eksponeringer.
 - For PM-kunder er den absolutte grensen lik 1.000 kroner
 - For BM-kunder er den absolutte grensen lik 2.000 kroner

- Det er vurdert som sannsynlig at kunden ikke vil kunne innfri sine kredittforpliktelser overfor banken (unlikely to pay – UTP).
- Kunden er smittet av en annen kunde som er i mislighold i henhold til de to første kriteriene nevnt over.

Ny definisjon av mislighold innebærer innføring av karenperiode som tilsier at kundene blir kategorisert som misligholdt en periode etter at misligholdet er bragt i orden. Karenperioden er tre måneder etter friskmelding med unntak av engasjementer med forbearance-markering hvor tilhørende karenperioden er tolv måneder.

EKSPONERING VED MISLIGHOLD (EAD)

EAD for avtaler i steg 1 består av utestående fordring eller forpliktelse justert for kontantstrømmer de neste 12 månedene og for avtaler i steg 2 de neddiskonterte kontantstrømmene for den forventede levetiden til avtalen. For garantier er EAD lik den utestående forpliktelse på rapporteringsdatoen multiplisert med en konverteringsfaktor på 1 eller 0,5 avhengig av type garanti. Ubenyttede kreditter har EAD lik utestående ubenyttet kreditt på rapporteringstidspunktet.

Forventet levetid på en avtale beregnes ut fra lignende avtalers historiske gjennomsnittlige levetid.

Avtaler som modifiseres måles fra opprinnelig innvilgelsestidspunkt selv om avtalen får nye betingelser.

TAP VED MISLIGHOLD (LGD)

Estimat for LGD er basert på historiske tap i alle Eika-banker basert på ulike intervall av sikkerhetsdekning. Datagrunnlaget oppdateres med tapshistorikk for nye perioder. Modellene skiller mellom person- og bedriftskunder.

Personkunder

- Kunder med sikkerhet i fast eiendom
- Kunder med annen sikkerhet enn fast eiendom
- Kunder uten registrert sikkerhet

Bedriftskunder

- Kunder med sikkerhet
- Kunder uten sikkerhet

Verdien av sikkerheter er hensyntatt og baserer seg på estimerte realisasjonsverdier.

SANNSYNLIGHET FOR MISLIGHOLD (PD)

Bankens PD-modell er utviklet av Eika Gruppen. PD-modellen estimerer sannsynlighet for mislighold ved å estimere statistiske sammenhenger mellom mislighold og kundens finansielle stilling, demografiske data og betalingsadferd. For deler av porteføljen benyttes policykoder når kundens risiko ikke kan beregnes på ordinær måte, dette kan skyldes kundetype eller hendelse. Kunder med policykode overstyres til en risikoklasse med tilhørende forhåndsdefinert PD.

Modellen skiller mellom personkunder og bedriftskunder, og måler sannsynlighet for mislighold de neste 12 måneder (PD 12 mnd.). Totalmodellen består videre av to undermodeller, herunder en adferdsmodell og en generisk modell, som vektet ulikt basert på tid som kunde og tid siden siste kredittsøk. Totalmodellen består

utelukkende av den generiske modellen i de tilfeller hvor kundeforholdet og tid siden siste kredittsøk har vært kortere enn en forhåndsdefinert tidshorisont. Kun adferdsmodell benyttes dersom kundeforholdet og tid siden siste kredittsøk har vært lengre enn en gitt tidshorisont. I alle andre tidshorisonter vil en kombinasjon av modellene benyttes. Dette gjelder også for BM-kunder som ikke er gjenpartspliktige.

Adferdsmodellen angir PD 12 mnd. basert på observert adferd fra kundenes konto, transaksjoner og produktfordeling.

Generisk modell angir PD 12 mnd. basert på offentlig informasjon. Generisk modell er utviklet av Bisnode på alle norske foretak/husholdninger med konkurs/alvorlig betalingsanmerkning som utfallsvariabel.

For bedriftskunder består den generiske modellen av fire undermodeller, herunder enkeltpersonsforetak (ENK), foretak der eier direkte hefter for gjeld (ANS/DA), øvrige foretak med innlevert regnskap og øvrige foretak uten regnskap.

For personkunder består den generiske modellen av fem undermodeller, hvorav fire er delt opp etter kundens alder (18–26 år, 27–42 år, 43–65 år og 66+ år) og den siste består av personer, uansett alder, med minst en aktiv betalingsanmerkning.

Med utgangspunkt i PD 12 mnd, beregnes misligholdssannsynlighet over engasjementets forventede levetid (PD liv) med en migrasjonsbasert framskrivning, samt justeringer for forventninger til fremtiden (omtalt nedenfor). Modellene blir årlig validert og recalibreres ved behov. Ved forringelse av modellenes kvalitet blir det utviklet nye modeller

VESENTLIG ØKNING I KREDITTRISIKO (MIGRERING)

Vesentlig økning i kredittrisiko måles basert på utvikling i PD. PD slik den ble estimert å være på rapporteringstidspunktet den gangen eiendelen for første gang ble innregnet (PD ini), sammenlignes med det PD faktisk er på rapporteringstidspunktet. Dersom PD er høyere enn forventet på rapporteringstidspunktet må det vurderes om det har forekommet en vesentlig økning i kredittrisiko.

For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. mindre enn 1 %, er vesentlig økning definert som: $PD\ 12\ mnd > PD\ 12\ mnd.\ ini + 0,5\ \%$ og $PD\ liv > PD\ liv\ ini * 2$

For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. over eller lik 1 %, er vesentlig økning definert som: $PD\ 12\ mnd > PD\ 12\ mnd.\ ini + 2\ \%$ eller $PD\ liv > PD\ liv\ ini * 2$

For å fange opp den ulike sensitiviteten for kredittrisiko i de ulike endene av risikoskalaen er det satt minimumsgrenser som må overskrides for at økingen skal være definert som vesentlig. Dersom eiendelen hadde en opprinnelig PD på mindre enn 1 % er en vesentlig økning definert som $PD\ 12\ mnd. > PD\ 12\ mnd.\ ini + 0,5\ \%$ kombinert med en endring i PD liv med en faktor på 2 eller høyere. For engasjementer med opprinnelig PD over 1% er en vesentlig økning definert som $PD\ 12\ mnd. > PD\ 12\ mnd.\ ini + 2\ \%$ eller dersom endring i PD liv har overskredet en faktor på 2. Av migreringsreglene følger det at banken benytter et lavrisikounntak på 0,5 %.

Det foreligger ingen spesifikke karenskriterier med tanke på migrering, følgelig vil engasjementet bli tilbakeført til steg 1 dersom tilhørende PD endringer ikke lenger oppfyller kravene til vesentlig økning i kredittrisiko.

Det er i tillegg to absolutte kriterier som alltid definerer en vesentlig økning i kredittrisiko.

- Eiendelen er ikke kredittforringet, men det er gitt betalingslettelser i forbindelse med at kunden er i finansielle vanskeligheter.
- Eiendelen har et overtrekk på minimum 1.000 kroner i mer enn 30 sammenhengende dager.

4.2 Metode for beregning av nedskrivninger

For engasjement i steg 1 og steg 2 er det i Eika Alliansen utviklet en modell som beregner nedskrivningsbehov per engasjement. Dette inkluderer utlån og benyttede og ubenyttede kredittrammer og garantier.

Steg 1

Ved førstegangs opprettelse av et engasjement, plasseres engasjementet i steg 1. Engasjementet forblir i steg 1, med mindre det ikke skjer en vesentlig økning i kredittrisikoen siden første gangs innregning. For alle engasjement i steg 1, skal det gjøres en modellberegnet tapsavsetning tilsvarende 12-måneders forventet tap.

Steg 2

Dersom kredittrisikoen for et engasjement eller gruppe av engasjement er ansett å ha økt vesentlig siden første gangs innregning, skal engasjementet plasseres i steg 2. Banken skal benytte modellen utviklet i Eika Alliansen som plasserer engasjement i steg 2 dersom risikoen er økt vesentlig. Modellen vil også plassere forbearance-markerte (markert for betalingslettelser) engasjement og engasjement med 30 dagers mislighold i steg 2.

For alle engasjement i steg 2 skal det gjøres en modellberegnet nedskrivning tilsvarende hele den forventede levetiden til engasjementet.

Steg 3

Engasjementer med objektive bevis på verdifall skal i henhold til IFRS 9 nedskrives i steg 3. Nedskrivninger i steg 3 skal manuelt beregnes av banken i IN Portalen. Objektive bevis på at et engasjement har verdifall inkluderer observerbare data banken har kjennskap til om følgende tapshendelser (ikke uttømmende):

- vesentlige finansielle problemer hos debitor som fører til kontraktsbrudd
- 90-dagers betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd, skal medføre klassifisering til steg 3, men vil i mange tilfeller ikke medføre verdifall.
- innvilgelse av betalingslettelser som skyldes debtors finansielle problemer og som ellers ikke ville ha blitt gitt

Nedskrivninger i steg 3 beregnes i IN Portalen, hvor tap på engasjementer skal beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer, neddiskontert med effektiv rente. Det skal utarbeides tre scenarier (positivt, negativt og normalt), hvoretter scenariene skal sannsynlighetsvektes etter bankens skjønn for best å reflektere fremtidige kontantstrømmer fra

engasjementet. Med estimerte fremtidige kontantstrømmer menes kontraktsfestede renter og avdrag redusert med kredittap som er forårsaket av inntrufne tapshendelser. Eventuell overtakelse og salg av tilhørende sikkerheter skal inkluderes, med fradrag for utgifter til overtakelse og salg av sikkerhetene.

4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp etter steg 3 nedskrivninger fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper, geografiske områder og typer av motparter (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Utlån og fordringer	Ubenyttede rammer	Garantier	Sum
Offentlig forvaltning		30.000	163	30.163
Lønnstakere o.l.	4.353.431	226.915	18.616	4.598.962
Utlandet	9.935			9.935
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk, fiske	176.113	20.889	192	197.194
Industriproduksjon	73.421	15.957	945	90.323
Bygg og anlegg	179.024	19.277	3.544	201.845
Varehandel, hotell/restaurant	56.630	10.019	16.027	82.676
Transport, lagring	50.089	5.416	4.133	59.638
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	1.044.326	16.783	1.872	1.062.981
Sosial og privat tjenesteyting	170.566	7.176	1.356	179.098
Sentralbank	71.928			71.928
Kredittinstitusjoner	1.030.691			1.030.691
Sum	7.216.154	352.432	46.848	7.615.434
Nærrområde	1.923.944	180.304	23.889	2.128.137
Resten av Norge	5.282.275	172.128	22.959	5.477.362
Utlandet	9.935			9.935
Gjennomsnitt²	6.887.960	350.437	43.344	7.281.741

¹ Etter individuelle nedskrivninger

² Gjennomsnitt av inngående og utgående balanse siste år

4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid

Matrisen viser beløp for ulike engasjementstyper fordelt på løpetid.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid (beløp i tusen kroner)

Engasjementstyper	Inntil 1 måned	1–3 måneder	3–12 måneder	1–5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Utlån og fordringer	24.762	72.152	479.334	1.108.677	4.750.544	780.684	7.216.153
Ubenyttede rammer			110.352		242.080		352.432
Garantier				25.841	21.007		46.848
Sum	24.762	72.152	589.686	1.134.518	5.013.631	780.684	7.615.433

¹ Etter individuelle nedskrivninger

4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier

Matrisen viser misligholdte utlån og steg 3 nedskrivninger på utlån samt avsetninger på garantier fordelt på typer av motparter og geografiske områder.

Type motpart	Misligholdte engasjementer over 90 dager	Andre kredittforringede engasjement	Samlede nedskrivninger ¹	Resultatførte nedskrivninger ¹	Garantier med avsetning ²	Avsetninger på garantier
Offentlig forvaltning						
Lønnstakere o.l.	1.445	34.163	12.483	9.816		
Utlandet	1.328			394		
<i>Næringssektor fordelt:</i>						
Jordbruk, skogbruk, fiske	10.035		2.000	(74)		
Industriproduksjon		226	226			
Bygg og anlegg						
Varehandel, hotell/restaurant						
Transport, lagring				(10)		
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	9.809	14.702	5.365	4.675		
Sosial og privat tjenesteyting						
Sum	22.617	49.091	20.074	14.801	-	-
Nærområde	10.035	5.730	2.250	148		
Resten av Norge	11.254	43.361	17.824	14.259		
Utlandet	1.328			394		

¹ Kun nedskrivninger i steg 3

² Samlet garantibeløp der det er foretatt avsetning.

4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier

Endringer i nedskrivninger på utlån siste år (beløp i tusen kroner)	Steg 1: 12 mnd. tap	Steg 2: Livstid tap	Steg 3: Livstid tap
Nedskrivninger pr. 01.01.2021	2.756	17.533	4.716
Overføringer:			
Overføringer til steg 1	160	-1.326	0
Overføringer til steg 2	-425	4.290	-173
Overføringer til steg 3	-1	-2.680	11.253
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	80	296	4.918
Utlån som er fraregnet i perioden	-312	-1.311	-640
Konstaterte tap			-31
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	169	1.123	32
Andre justeringer	755	473	0
Nedskrivninger pr. 31.12.	3.182	18.398	20.075

Endringer i tapsavsetning på ubenyttede kreditter og garantier siste år (beløp i tusen kroner)	Steg 1: 12 mnd. tap	Steg 2: Livstid tap	Steg 3: Livstid tap
Tapsavsetninger pr. 01.01.2021	158	185	0
Overføringer:			
Overføringer til steg 1	38	-129	0
Overføringer til steg 2	-6	24	0
Overføringer til steg 3	0	0	0
Nedskrivninger på nye kreditter og garantier	13	10	32
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier som er fraregnet i perioden	-28	-28	0
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	16	-12	0
Andre justeringer	83	3	0
Tapsavsetninger pr. 31.12.	274	53	32

Årets nedskrivninger og gjenvinning på tidligere års nedskrivninger (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier og ubenyttede kreditter
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	15.390	
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier		-
Periodens endring i forventet tap (steg 1 og 2)	1.274	-
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	122	
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	302	
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-477	
Resultatførte renter på lån som er nedskrevet	-534	
Periodens tapskostnader	16.077	-

4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Banken har pr. rapporteringstidspunktet ingen engasjementer hvor ratingen påvirker kapitaldekningen.

4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp før og etter at det er tatt hensyn til sikkerheter samt engasjementsbeløp som er fratrukket den ansvarlige kapitalen.

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelsen av kapitalkrav (beløp i tusen kroner)

Engasjementskategorier	Engasjements- beløp før sikkerheter	Engasjements- beløp etter sikkerheter	Fratrukket den ansvarlige kapitalen	Benyttede ratingbyråer	Andel sikret med pant ¹	Andel sikret med garantier ¹
Stater og sentralbanker	113.086	113.086				
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	35.181	35.180				
Offentlige foretak						
Multilaterale utviklingsbanker						
Internasjonale organisasjoner						
Institusjoner	11.466	11.466				
Foretak	381.274	378.761				
Massemarkedsengasjementer						
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	6.028.714	6.011.980			77 %	
Forfalte engasjementer	71.806	52.006				
Høyrisiko-engasjementer	35.603	35.200				
Obligasjoner med fortrinnsrett	447.465	447.465				
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	142.853	142.853				
Andeler i verdipapirfond	358.644	358.644				
Egenkapitalposisjoner	100.644	100.642				
Øvrige engasjementer	172.648	171.963				
Sum	7.899.384	7.859.246	-	-		

¹ Her tas kun hensyn til garantier og pant som har betydning for beregning av kapitalkrav. Andel regnet av engasjementsbeløp før sikkerheter.

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom. Garantier har i liten grad betydning for kapitaldekningen. I noen tilfeller benyttes garantier fra banker eller regionale myndigheter. Banken benytter ikke kredittderivater.

Det tas ikke hensyn til motregningsadgang ved beregning av kapitalkrav. Verdivurdering av sikkerheter tar utgangspunkt i sikkerhetens markedsverdi. Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres med vesentlige endringer og ved endringer i engasjementet. Verdien settes enten ut fra kjent markedsverdi, satt ved konkret omsetning, gjennom takst, eller ved bruk av Eiendomsverdi. Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer i markedet, og minst hvert tredje år.

Det tas hensyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som følge av konsentrasjon av typer av sikkerheter ikke eksplisitt tilordnes kapitalbehov.

4.9 Sikkerhetsstilte eiendeler

Tabellen viser bankens finansielle eiendeler som kan stilles som sikkerhet for lån i sentralbanken. Pr. 31.12.2021 er ingen eiendeler stillet som sikkerhet.

Pantsatte og ikke-pantsatte eiendeler

Eiendeler	Balansført verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler		Virkelig verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler		Balansført verdi av sikkerhetsstilte eiendeler		Virkelig verdi av sikkerhetsstilte eiendeler	
	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken
Rentebærende verdipapirer	526.381	447.027	526.381	447.027	241.930	241.930	241.930	241.930
herav: Covered bonds (inkl. OMF)	447.027	447.027	447.027	447.027	241.930	241.930	241.930	241.930
herav: sikrede verdipapirer (ABS)	40.966							
herav: utstedt av offentlig forvaltning	5.013							
herav: utstedt av finansielle foretak	10.094							
herav: utstedt av ikke-finansielle foretak	23.281							
Sum	526.381							

Tabellen under viser bankens mottatte sikkerheter pr. 31.12.2021.

Mottatte sikkerheter	Ikke sikkerhetsstilt		Nominell verdi av mottatte sikkerheter	Virkelig verdi av mottatte pantsatte og belånte sikkerheter	
	Virkelig verdi av mottatte sikkerheter			herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken
Utlån og fordringer annet enn innskudd og utlån på anfordring			3.196		
Andre mottatte sikkerheter			10.110.588		
Sum			10.113.784		

4.10 Motpartsrisiko knyttet til derivater

RørosBanken har pr 31.12.21 ingen renteswap-avtaler.

5. EGENKAPITALPOSISJONER

Aksjer, andeler og egenkapitalbevis deles inn i to porteføljer; gevinstformål eller strategiske formål.

Matrisen under viser egenkapitalposisjoner fordelt etter om de holdes for gevinstformål eller strategisk formål. Matrisen viser også type verdipapir og bokført verdi, virkelig verdi, realisert gevinst/tap siste år og hvor mye av dette som er medregnet i hhv kjernekapital og tilleggskapital.

Egenkapitalposisjoner (beløp i tusen kroner)

Beløp i tusen kroner	Bokført verdi	Virkelig verdi	Realisert gevinst/ -tap i perioden	Urealisert gevinst/ -tap	Herav medregnet i kjernekapital ¹	Herav medregnet i tilleggskapital ¹
Aksjer og andeler – gevinstformål	1.647	1.647	-191	697		
- børsnoterte aksjer	1.647	1.647	-191	697	697	
- andre aksjer og andeler	-	-				
Aksjer og andeler – strategisk formål	214.601	214.601				
- børsnoterte aksjer						
- andre aksjer og andeler	214.601	214.601	-	4.541	4.541	

¹ "Herav" sikter til urealiserte gevinster/tap

6. RENTERISIKO

RørosBanken har identifisert følgende kilder til renterisiko:

- Utlån til kunder/andre banker
- Rentebærende plasseringer i verdipapirer
- Innskudd fra kunder
- Rentebærende verdipapirgjeld
- Annen rentebærende gjeld

Renterisiko på utlån til kunder oppstår i tilknytning til både flytende og fast forrentede utlån. I henhold til finansavtaleloven (gjeldende for privatpersoner) har banken en varslingsplikt på 6 uker før en eventuell renteøkning på utlån kan iverksettes og banken vil derfor alltid ha en viss renterisiko også på lån med flytende rente.

Bankens plasseringer i rentebærende verdipapirer består hovedsakelig av papirer med flytende rente som reguleres kvartalsvis. Renterisikoen utgjør pr 31.12.2021 kr. 1,6 MNOK ved 2% renteendring. Hver måned innhentes verddivurderinger og beregning av renterisiko knyttet til disse papirene. Beregningen gjøres av en av våre meglerforbindelser på området.

Renterisiko knyttet til kundeinnskudd oppstår også i tilknytning til både flytende og fastforrentede avtaler. Når det gjelder kundeinnskudd er varslingsfristen i finansavtaleloven på 2 mnd ved rentenedgang. Renterisikoen knyttet til fastrenteinnskudd er normalt høyere.

All rentebærende verdipapirgjeld er lagt ut med flytende rente knyttet til 3 måneders NIBOR og kvartalsvise rentejusteringer.

Styret har vedtatt retningslinjer og rammer for eksponering i obligasjons- og verdipapirmarkedet, og dagens portefølje er innenfor de rammer som styret har satt i følgende policyer:

- Policy for virksomhet- og risikostyring
- Policy for markedsrisiko

Renterisiko

	Renterisiko i tusen kroner ¹
Eiendeler	
Utlån til kunder med flytende rente	-18.342
Utlån til kunder med rentebinding	-820
Rentebærende verdipapirer	-2.832
Øvrige rentebærende eiendeler	-87
Gjeld	
Innskudd med rentebinding	2.760
Andre innskudd	15.502
Verdipapirgjeld	5.101
Øvrig rentebærende gjeld	320
Utenom balansen	
Renterisiko i derivater	
Sum renterisiko	1.602

¹ Renterisiko er beregnet som et anslag på verdiendring ved 2 prosentpoengs økning i renten.

7. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

7.1 Formål og prinsipper for ICAAP

ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) er bankens egen prosess for å vurdere bankens kapitalbehov. Denne kapitalbehovsvurderingen skal være framoverskuende, og dette innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til bankens nåværende og fremtidige risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) også må vurdere kapitalbehovet i lys av planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer m.v.

Fremtidige tap kan deles inn i forventede tap og uventede tap. Forventede tap kan betraktes som en driftskostnad og forutsettes dekket over den løpende driften. Den løpende driften kan også betraktes som et førstelinje-forsvar mot uventede tap. I kapitalbehovsvurderingen legges det imidlertid til grunn at uventede tap ikke dekkes over driften, men skal dekkes av kapital.

Kapitalbehovsvurderingen innebærer følgelig at banken beregner hvor mye kapital som trengs for å dekke opp for fremtidige uventede tap.

Disse beregningene gjøres på ulike måter for ulike risikoer, og er basert på ulike forutsetninger. Det er en implisitt forutsetning om at det ikke beregnes kapital som dekker alle tenkelige tapsutfall. Det er imidlertid benyttet konservative forutsetninger i beregningene.

Ved beregning av samlet kapitalbehov (for alle risikoene) kan det argumenteres for at de ulike risikoene ikke vil materialisere seg samtidig, og at det derfor eksisterer diversifikasjonseffekter som innebærer at det samlede kapitalbehovet er lavere enn summen av kapitalbehovet for de enkelte risikoene. Banken har imidlertid valgt å legge en konservativ tilnærming til grunn, og ser derfor bort fra slike effekter.

Med risikotoleranse forstås størrelsen på den risikoen banken er villig til å ta i sin virksomhet for å nå sine mål. Risikotoleransen kommer til uttrykk i rammeverket for virksomheten, herunder i begrensninger i vedtekter, policyer, fullmakter, retningslinjer og rutiner. For noen av risikoene er det vanlig å fastsette kvantitative begrensninger på risiko, for eksempel kvantitative rammer for markedsrisiko, rammer for store engasjement, rammer for eksponering mot enkeltbransjer osv. For andre risikotyper er det mer naturlig å benytte kvalitative begrensninger. Slike begrensninger angir hvor langt man er villig til å strekke seg på enkeltrisikoen, og representerer derfor en beskrivelse av risikotoleransen for disse enkeltrisikoen. Bankens risikotoleranse er forsøkt reflektert i kapitalbehovet som beregnes for hver enkelt risiko.

Banken har videre, basert på en overordnet risikotoleranse, etablert et minstekrav til buffer utover beregnet kapitalbehov. Dette nivået er benevnt bankens minimumskrav til kapitaldekning.

I fastsettingen av bankens minimumskrav til kapitaldekning inngår bankens internt beregnede kapitalbehov, men banken gjør i tillegg en vurdering av forventninger og krav fra bankens omgivelser. Bankens overordnede risikotoleranse innebærer at minimumskrav til kapitaldekning alltid vil være høyere enn bankens internt beregnede kapitalbehov. Banken beregner også et minimumskrav til kapitaldekning på konsolidert nivå, med konsolidering av Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS.

Bankens minimumskrav til kapitaldekning og overordnede retningslinjer for kapitalbehovsvurderingen er vedtatt av bankens styre. Det er bankens risk manager som er ansvarlig for prosessen ved utarbeidelse av ICAAP-rapporten. I sitt arbeid bruker han modeller og maler utarbeidet av Eika ViS. Prosessen starter med at RCM setter seg inn i malverket fra Eika ViS og info om regelverket rundt kapitalvurderinger. Han legger inn tall og forslag til vurderinger i modellen. Deretter holdes møter med administrasjonen som gjennomgår og foretar relevante vurderinger ift forslag. Modellen fremlegges for bankens styre som vurderer og godkjenner innholdet. Modellen blir så vurdert av bankens eksterne revisor som kommer med sine kommentarer. Modellen behandles også i bankens risiko- og revisjonsutvalg (RRU). Styrets behandling av modellen og revisors kommentarer danner grunnlaget for utarbeidelse av ICAAP-rapporten, som behandles av styret i påfølgende styremøte. En slik gjennomgang gjøres minst én gang pr år, og oftere ved behov.

Bankens interne kapitalbehovsvurdering innebærer en analyse og beregning av kapitalbehov for følgende risikoer:

- Kredittrisiko
- Konsentrasjonsrisiko
- Kredittvekst
- Markedsrisiko
- Eiendomsrisiko

- Operasjonell risiko
- Risiko for økt fremtidig pensjonsforpliktelse
- Strategisk og forretningsmessig risiko
- Likviditet-/omdømmerisiko
- Kapitalbehov for lav uvektet kjernekapitalandel

Beregning av kapitalbehov for enkeltrisikoe gjøres ved hjelp av ulike metoder, herunder bruk av stresstester i form av følsomhetsanalyser. I slike følsomhetsanalyser fokuseres det på betydningen av endringer i én enkelt variabel. I tillegg til dette gjennomfører banken stresstesting i form av scenarioanalyse som er ment å vise betydningen for banken samlet sett av samtidige endringer i flere relevante faktorer. Bankene gjennomfører også egne stresstester av likviditetsrisiko.

7.2 Styring og kontroll av enkeltrisikoe

I det følgende gis en gjennomgang av bankens håndtering av de enkelte risikoene.

Kredittrisiko

Kredittrisiko defineres som risiko for tap knyttet til at kunder eller andre motparter ikke kan gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold til skrevne avtaler, og at mottatte sikkerheter ikke dekker utestående krav. Kredittrisikoen styres løpende i henhold til bankens kredittpolicy, kredittfullmakter, rutiner for kredittgivning og ulike rapporterings- og oppfølgingskrav. Kredittrisikoen søkes minimalisert gjennom kritisk kredittvurdering av kundenes betjeningsevne, økonomi og sikkerhet og gjennom tett oppfølging av utsatte engasjement. Bankens risikotoleranse for kredittrisiko satt til moderat. Med moderat kredittrisiko menes at banken skal ha en større BM-andel enn snittet i Eika, og samtidig ha en sannsynlighet for mislighold (PD) i BM- porteføljen lavere enn snittet i Eika.

Risikoklassifisering er en integrert del av bankens kredittvurdering. Klassifisering skjer løpende for nye lånesaker. For bedriftsengasjement oppdateres risikoklassifisering automatisk månedlig. Bankens risikoklassifiseringsmodell er basert på sannsynligheten for mislighold i løpet av de neste 12 måneder. I månedsskiftet januar – februar 2020 ble det implementert nye risikoklassifiseringsmodeller (PD-modeller) i Eika Gruppen. De nye modellene er bedre til å identifisere både gode og dårlige kunder. Effekten av at modellen er bedre til å identifisere svake kunder, er at kunder i dårlige risikoklasser jevnt over får en høyere misligholds sannsynlighet enn i dagens modell.

Administrasjonen tar månedlig ta ut risikorapporter som gir banken gode data for styring av kredittrisiko. Risk manager rapporterer månedlig på utvikling i kredittrisiko til bankens administrasjon, samt styret. Rapporten inneholder utvikling i bransjeeksponering, vekst, store engasjement, PD-utvikling. Kvartalsvis utarbeider han også rapporter om bankens kredittrisiko som behandles av bankens Kredittrisikoutvalg, Risiko- og revisjonsutvalg og bankens styre.

Hver måned går risk manager og kredittsjef BM gjennom og kvalitetsikrer de statistiske nedskrivninger etter IFRS.

Konsentrasjonsrisiko

Konsentrasjonsrisiko defineres som risiko for tap som følge av konsentrasjon om:

- Enkeltkunder
- Enkelte bransjer
- Regional konsentrasjon

Banken har en forholdsvis stor andel av totalt utlån på BM. Pr. 31.12.2021 utgjør dette 29,6 %. Banken har flere store engasjement, og derfor har vi også en høy kapitalavsetning for individuell risiko. Banken har en BM-avdeling på 8 ansatte med god kompetanse. Det legges stor vekt på å oppdatere kompetansen kontinuerlig. Rapporter fra bankens risikoklassifiseringssystem brukes i kredittoppfølgingen. I tillegg utarbeider bankens risk manager rapporter over området månedlig. En rapport over engasjement større enn 10 mill. kr blir behandlet av bankens styre 3 ganger pr år.

Av bankens BM-portefølje inklusive garantier og ubenyttede garantier utgjør bransjen «omsetning og drift av fast eiendom» 48,9 %. Det gjør at vi har en forholdsvis høy bransjekonsentrasjon. Bankens BM-avdeling har mye erfaring og kompetanse innen bransjen eiendom. Bankens eksponering mot bransjen «omsetning og drift av fast eiendom» er fordelt på nærområdet og i sentrale deler av Trøndelag og Oslo.

I beregningen av konsentrasjonsrisiko i ICAAP blir det benyttet matematiske modeller som beregner individuell-, bransje- og regional konsentrasjon.

Kredittvekst

Høy utlånsvekst kan medføre økt risiko for tap på grunn av at banken påtar seg kredittrisiko som ikke fullt ut fanges opp i pilar 1. Dersom veksten i tillegg i hovedsak har kommet utenfor bankens definerte geografiske markedsområde, kan dette gi ytterligere forhøyet risiko for tap, spesielt for BM-engasjementer.

Banken etterstreber en sunn og lønnsom vekst. Banken benytter dermed lønnsomhetsmodeller fra Eika ViS som et ledd i den daglige kredittvurderingen (særlig på BM). Bankens risk manager har vært i tett dialog med Eika ViS for utforming av modellen. Utviklingen i vekst blir rapportert av risk manager månedlig både internt og til styret. I tillegg er det tett dialog mellom risk manager og kredittsjef BM for å holde god kontroll på veksten.

Markedsrisiko

Markedsrisiko defineres som risiko for tap i markedsverdier knyttet til porteføljer av finansielle instrumenter som følge av svingninger i aksjekurser, valutakurser, renter og råvarepriser. Styret fastsetter rammer for handel med verdipapirer. Bankens portefølje skal først og fremst sikre at banken har en tilfredsstillende likviditetsbeholdning av lett omsettelige verdipapirer (LCR-kvalitet). Beholdningen skal også sikre at banken har tilgang på likviditet i en normalsituasjon og i en krisesituasjon. Banken ønsker en moderat markedsrisiko for å øke avkastningen ut over det som følger av denne likviditetsforvaltningen.

Markedsrisiko blir også rapportert i kvartalsvis risikorapport på samme måte som kredittrisiko. Rapporten utarbeides av bankens økonomisjef, og kontrolleres av risk manager/controller.

Eiendomsrisiko

Denne risikotypen defineres som risiko for uventet verdifall på institusjonens eiendommer eller porteføljer av eiendomsinvesteringer, eller uventede tap på lån til datterselskaper som er eiendomsselskaper. Banken har ikke utskilt egne eiendomsselskaper til sine bankbygg.

Banken er eier av eiendommene Kjerkgata 1 hvor banken har sin virksomhet og Kjerkgata 3 som er utleid. Eiendommene er plassert i sentrum av Røros. Eiendomsrisiko knyttet til utlån til eiendomssektoren eller eiendeler som sikkerhet, dekkes under kredittrisiko og konsentrasjonsrisiko.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko defineres som risikoen for tap som skyldes utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser, svikt hos mennesker og i systemer eller eksterne hendelser. Styret har fastsatt at bankens operasjonelle risiko skal være lav.

Bankens risk manager utformer kvartalsvis status for bankens operasjonelle risiko. Her videre-rapporteres rapporterte hendelser og kundeklager siste kvartal. I tillegg benytter bankens seg av Kritiske Risikoindikatorer (KRI'er). Disse er et sett av 10 definerte parametere som rapporterer status på operasjonell risiko etter et trafikklys-prinsipp, med statuskommentarer og utvikling.

Banken bruker i tillegg verktøy for internkontroll, kalt "Risikomatrisen", for å identifisere og vurdere bankens vesentligste risikoer for at banken ikke når sine mål. Banken har styregodkjente retningslinjer for ansattes identifisering og rapportering av operasjonelle tapshendelser.

Banken har satt rammer for hvor stort økonomisk tap banken aksepterer fra hendelser og andre identifiserte risikoer. Bankens faktiske historiske tap som følge av operasjonelle feil har vært ubetydelig.

Bankens styring og kontroll av operasjonell risiko er gjennomgått i interkontrollgjennomgang mv, herunder «Vurdering fra risikoanalyse av virksomhetsområder («Risikomatrise»)).

Risiko for økt fremtidig pensjonsforpliktelse

Bankens pensjonsordning ble endret fra 01.01.2015 slik at banken både har en kollektiv pensjonsordning og en innskuddsordning for sine ansatte. Pr. 31.12.2021 er 18 ansatte knyttet til bankens ytelsesordning, mens 32 ansatte er knyttet til innskuddspensjon. Vi har derfor en risiko knyttet til den kollektive pensjonsordningen, og denne risikoen har vi fått beregnet gjennom en sensitivitetsanalyse av en aktuar i firmaet Gabler.

Strategisk og forretningsmessig risiko

Dette er risiko for uventede tap eller sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp. Banken tilstreber å kartlegge denne type risiko grundig bl.a. gjennom årlig oppdatering og gjennomgang av bankens strategiske plattform.

Nødvendige strategiske endringer på grunn av endrede rammebetingelser, herunder strengere myndighetsregulering (for eksempel Finanstilsynet og Datatilsynet) overvåkes gjennom strategiprosessen og følges nøye opp både av Eika Gruppen og banken. Det er avgjørende for banken at Eika-alliansen fungerer, og Eika-bankene har stort fokus på å bidra til at alliansen skal fungere.

Likviditet-/omdømmerisiko

Likviditetsrisiko defineres som risikoen for at en bank ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansiære økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering. Nivået på institusjonens ansvarlige kapital vil være en sentral forutsetning for å kunne tiltrekke seg nødvendig funding til enhver tid, og derfor er ICAAP et viktig verktøy også i likviditetsstyringen. Det legges vekt på å ha en god og jevn forfallsstruktur på innlån fra markedet. Banken har tilpasset seg krav i forbindelse med Basel III og IV. Styret har fastsatt rammer og mål for likviditetsstyringen og dette rapporteres også kvartalsvis i risikorapporten.

Omdømmerisiko defineres som risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs. hos kunder, motparter, eiere og myndigheter. Banken har høy fokus på kundeservice, faglig kompetanse og etterlevelse av vedtatte etiske normer. Bankens score i KOI-undersøkelser har vært på et høyt nivå i flere år.

Kapitalbehov for lav uvektet kjernekapitalandel

Banken har per 31.12.2021 en uvektet kjernekapitalandel på 10,26 %. Det er fastsatt et minstekrav på 3 % + en buffer på 2 %, totalt 5,0 %. Bankens nivå for uvektet kjernekapitalandel er iht gjennomsnittet for banker på vår størrelse og godt over fastsatt minstekrav.

Generelt

Det gjennomføres årlige risikovurderinger av ulike områder. Disse danner grunnlaget for kontrollhandlinger som følges opp gjennom bankens system for internkontroll. Administrasjonen og styret arbeider kontinuerlig med forbedringer av den interne kontrollen gjennom oppdateringer av retningslinjer, policyer og rutinebeskrivelser.

8. STANDARDISERTE SKJEMAER FOR OFFENTLIGGJØRING AV OPPLYSNINGER OM ANSVARLIG KAPITAL

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter			
1	Utsteder	RørosBanken Røros sparebank	RørosBanken Røros sparebank
2	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloombergs identifikasjonskode for rettede emisjoner)	NO0010867807	NO0010851074
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet,	Forskrift om beregning av ansvarlig kapital	Forskrift om beregning av ansvarlig kapital
Behandling etter kapitalregelverket			
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	Annen godkjent kjernekapital	Annen godkjent kjernekapital
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	Annen godkjent kjernekapital	Annen godkjent kjernekapital
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og (del)konsolidert nivå	Selskap	Selskap
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	Fondsobligasjonskapital	Ansvarlig lånekapital
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste rapporteringsdato)	NOK 60 mill.	NOK 80 mill.
9	Instrumentets nominelle verdi	NOK 60 mill.	NOK 80 mill.
9a	Emisjonskurs	100	100
9b	Innløsningskurs	100	100
10	Regnskapsmessig klassifisering	Gjeld – amortisert kost	Gjeld – amortisert kost
11	Opprinnelig utstedelsesdato	04.11.2019	08.05.2019
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	Evigvarende	Tidsbegrenset
13	Opprinnelig forfallsdato	Ingen forfallsdato	08.05.2029
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	Ja	Ja
15	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og innløsningsbeløp	Calldato 04.11.2024	Calldato 08.05.2024
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	hver rentebetalingsdato	hver rentebetalingsdato
Renter/utbytte			
17	Fast eller flytende rente/utbytte	Flytende	Flytende
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserente	3MND NIBOR + 365 bp	3MND NIBOR + 190 bp
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet («dividend stopper»)	Nei	Nei
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	Full fleksibilitet	Full fleksibilitet
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	Full fleksibilitet	Full fleksibilitet
21	Vilkår om renteøkning eller annet incitament til innfrielse	Nei	Nei
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	Nei	Nei
Konvertering/nedskrivning			
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	Nei	Nei
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	N/A	N/A
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	N/A	N/A
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	N/A	N/A
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	N/A	N/A
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	N/A	N/A
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	N/A	N/A
30	Vilkår om nedskrivning	Ja	Ja
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	Hvis utsteders kapitaldekning faller under minstekrav, eller under andre fastsatte minstekrav	Hvis utsteders kapitaldekning faller under minstekrav, eller under andre fastsatte minstekrav
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	Hel eller delvis	Hel eller delvis
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	Midlertidig	Midlertidig
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	Gjeldene regler for opskrivning	Gjeldene regler for opskrivning
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre prioritet)	EK-beviskapital	Fondsobligasjon
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	Nei	Nei
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav		

	(A) Beløp på datoen for offentlig- gjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangs- regler
Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital			
1	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond herav: instrumenttype 1	70.228.717	26 (1), 27, 28 og 29
	herav: instrumenttype 2		
	herav: instrumenttype 3		
2	Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	651.611.061	26 (1) (c)
3	Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.	66.838.640	26 (1) (d) og (e)
3a	Avsetning for generell bankrisiko		26 (1) (f)
4	Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser		
5	Minoritetsinteresser		84
5a	Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte	51.866.054	26 (2)
6	Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	840.544.472	Sum rad 1 t.o.m. 5a
Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
7	Verdijusteringer som følge av kravene om	-1.100.567	34 og 105
8	Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)		36 (1) (b) og 37
9	Tomt felt i EØS		
10	Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c) og 38
11	Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring		33 (1) (a)
12	Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravsforskriften § 15-7 (tas inn som negativt beløp)		36 (1) (d), 40 og 159
13	Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)		32 (1)
14	Gevinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittverdighet		33 (1) (b) og (c)
15	Overfinansiering av pensjonsforpliktelse (negativt beløp)		36 (1) (e) og 41
16	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjernekapitalinstrumenter (negativt beløp)		36 (1) (f) og 42
17	Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		36 (1) (g) og 44
18	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-108.581.220	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (10) og 478 (1)
19	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-11.332.145	36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) til (3) og 79
20	Tomt felt i EØS		
20a	Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp),		36 (1) (k)
20b	herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)		36 (1) (k) (i) og 89 til 91
20c	herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)		36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b), 244 (1) (b) og 258
20d	herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)		36 (1) (k) (iii) og 379 (3)
21	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)
22	Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)		48 (1)
23	herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)		36 (1) (i) og 48 (1) (b)
24	Tomt felt i EØS		
25	herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)
25a	Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)		36 (1) (a)
25b	Påregnelig skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)		36 (1) (f)
26	Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum 26a og 26b
26a	Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gevinster og tap		
	herav: filter for urealisert tap 1		
	herav: filter for urealisert tap 2		
	herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp)	468	
	herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)	468	
26b	Beløp som skal trekkes fra eller legges til ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag		
	herav: ...		
27	Overskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)		36 (1) (j)
28	Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	-121.013.932	Sum rad 7 t.o.m. 20a, 21, 22, 25a, 25b, 26 og 27
29	Ren kjernekapital	719.530.540	Rad 6 pluss rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt, ellers minus

Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter				
30	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	60.000.000	51 og 52	
31	herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende regnskapsstandard			
32	herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard			
33	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (3) og (5)	
	Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser			
34	Fondsobligasjonskapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital		85 og 86	
35	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
36	Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	60.000.000	Sum rad 30, 33 og 34	
Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer				
37	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)		52 (1) (b), 56 (a) og 57	
38	Beholdning av annen godkjent kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		56 (b) og 58	
39	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-2.259.206	56 (c), 59, 60 og 79	
40	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (d), 59 og 79	
41	Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum rad 41a, 41b og 41c	
41a	Frdrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)	
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
41b	Frdrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for tilleggskapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)			
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
41c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag			
	herav: filter for urealisert tap			
	herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp)			
	herav: ...			
42	Overskytende fradrag i tilleggskapital (negativt beløp)		56 (e)	
43	Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	-2.259.206	Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42	
44	Annen godkjent kjernekapital	57.740.794	Rad 36 pluss rad 43. Gir fradrag fordi beløpet i rad 43 er negativt	
45	Kjernekapital	777.271.334	Sum rad 29 og rad 44	
Tilleggskapital: instrumenter og avsetninger				
46	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	80.000.000	62 og 63	
47	Tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (4) og (5)	
	Statlige innskudd av tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser			
48	Ansvarlig lånekapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i tilleggskapitalen		87 og 88	
49	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
50	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62 (c) og (d)	
51	Tilleggskapital før regulatoriske justeringer	80.000.000	Sum rad 46 t.o.m. 48 og rad 50	

Tilleggs kapital: Regulatoriske justeringer				
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig lånekapital (negativt beløp)			63 (b) (i), 66 (a) og 67
53	Beholdning av tilleggs kapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)			66 (b) og 68
54	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)			66 (c), 69, 70 og 79
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser			
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av overgangsbestemmelser			
55	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)			66 (d), 69 og 79
56	Justeringer i tilleggs kapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)			Sum rad 56a, 56b og 56c
56a	Frdrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)			469 (1) (b) og 472 (10) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
56b	Frdrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for annen godkjent kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)			
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
56c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggs kapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre fradrag			468
	herav: filter for urealisert tap			
	herav: filter for urealisert gevinst			468
	herav:...			
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggs kapital		-	Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56
58	Tilleggs kapital		80.000.000	Rad 51 pluss rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus
59	Ansvarlig kapital		857.271.334	Sum rad 45 og rad 58
59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser			472 (10) (b)
	herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjernekapital			469 (1) (b)
	herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjernekapital			
	herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggs kapital			
60	Beregningsgrunnlag		3.873.158.244	

Kapitaldekning og buffere				
61	Ren kjernekapitaldekning		18,58 %	92 (2) (a)
62	Kjernekapitaldekning		20,07 %	92 (2) (b)
63	Kapitaldekning		22,13 %	92 (2) (c)
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget		13,50 %	CRD 128, 129, 130, 131 og 133
65	herav: bevaringsbuffer		2,50 %	
66	herav: motsyklisk buffer		1,00 %	
67	herav: systemrisikobuffer		3,00 %	
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffer)			CRD 131
68	Ren kjernekapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav		5,08 %	CRD 128
69	Ikke relevant etter EØS-regler			
70	Ikke relevant etter EØS-regler			
71	Ikke relevant etter EØS-regler			

Kapitaldekning og buffere				
72	Beholdninger av ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en ikke vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 66 (c), 69 og 70	
73	Beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (i), 45 og 48	
74	Tomt felt i EØS			
75	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes, som er under grensen på 10 %.		36 (1) (c), 38 og 48	
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggskapitalen				
76	Generelle kredittrisikoreserver	-	62	
77	Grense for medregning av generelle kredittrisikoreserver i tilleggskapitalen		62	
78	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62	
79	Grense for medregning i tilleggskapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger		62	
Kapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser				
80	Grense for medregning av rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		484 (3) og 486 (2) og (5)	
81	Overskytende ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (3) og 486 (2) og (5)	
82	Grense for medregning av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
83	Overskytende fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
84	Grense for medregning av ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	
85	Overskytende ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	